

MALĀ• ZAHRADNĀ• SAHARA

StĀ™eda, 13 kvĀ›ten 2020

UĀ¾ to vypadĀ, Ā¾e kaĀ¾dĀĀ IĀto bude naĀje krajina Ā¾Ā-znit. V malĀom to vidĀ-m na svĀĀ zahrĀdce a je to drĀjsajĀ-ovĀjem jen o letnĀ- problĀom, v IĀotĀ je to jen vĀ-c vidĀt Ā€“ jde o trvalĀ½ Ā°bytek vody v naĀĀ- krajinĀ, postupnĀĀ vysyo kterĀĀ si lidĀĀ snad zaĀĀ-najĀ- uvĀ›domovat... i kdyĀ¾ se zdĀ, Ā¾e vĀ›tĀjina populace (kterĀĀ poĀ™Ājd teĀ•e voda z koh nevnĀ-mĀj jako moc nalĀĀhavĀ½ problĀom.

TrĀjpĀ- to spĀ-Āj jen menĀjnu, kterĀj mĀj uĀ¾ĀĀ- vztah k pĀ-dĀ, rostlinĀjm a pĀ™Ā-rodĀ, nebo je pĀ™Ā-mo zĀjvislĀj na tom, co na polĀ-ch, loukĀjch, zahradĀjch a v lesĀ-ch vyrostĀ. KupĀ™Ā-kladu Daniel Pitek, majitel rozsĀjhlĀ½ch pozemkĀ v ĀEeskĀĀm StĀ™edohoĀ™Ā-, kterĀĀho sleduju na Facebooku, uĀ¾ pĀ-Āje, Ā¾e tam u nich usychajĀ- nejen jehliĀ•natĀĀ porosty, ale umĀ-rajĀ- i listnatĀĀ lesy na suĀ›ovĀ½ch svazĀ-ch...

Co dĀ›lat. AspoĀ se snaĀ¾Ā-m na svĀĀ zahrĀdce udrĀ¾et oĀjzu Ā¾ivota Ā€“ zatĀ-mco, jak koukĀjm pĀ™es plot, to nĀ›kteĀ™Ā- sousedĀĀ uĀ¾ vzdali a nechali zĀjhonky pustĀĀ a prosychajĀ-cĀ- do hloubky...

Jak si poradit?

PopĀ-Āju tu rĀ-znĀĀ zpĀ-soby, jak se snaĀ¾Ā-m sucho Ā™eĀit, ale vĀjechno to funguje jen ĀĀ›steĀ•nĀ› a do jistĀĀ mĀ-ry.

Tak pĀ™edevĀjĀ-m jsem na podzim nechala nainstalovat dva kubĀ-kovĀĀ IBC barely, kterĀĀ skuteĀ•nĀ› nachytaly z deĀjĀ› vrchovatĀ› vody. Na zalĀ›vĀjnĀ- mi vystaĀily asi mĀ›sĀ-c, coĀ¾ je mnohem lepĀjĀ- neĀ¾ malĀĀ dvĀ›stĀ›litrovĀĀ barely, kterĀĀ jsem pouĀ¾Ā-vala do loĀska. NicmĀnĀ› uĀ¾ jsem Ā€žna suchuĀ€e a musĀ-m zalĀ›vat z vodovodu. CoĀ¾ mĀ› hnĀ›te. Jednak proto, Ā¾e si Ā•lovĀ›k uvĀ›domuje svou zranitelnost a zĀjvislost na vodovodu, a jednak proto, Ā¾e studenĀj tvrdĀjĀ- voda nedĀ›lĀj pĀ-dĀ› a rostlinĀjm dobĀ™e, a teĀ• novĀ› (jelikoĀ¾ se do hloubky zabĀ½vĀjm pĀ-dnĀ-mi Ā¾ivĀjĀky) mi doĀjlo, Ā¾e zĀ™ejmĀ› zabĀ-jĀ- i bakterie, protoĀ¾e v nĀ-jeĀtĀ› jsou stopy chloru.

DalĀjĀ- moĀnostĀ- je pĀ›stovat rostliny na vĀjhu nenĀjroĀ•nĀĀ Ā€“ takovĀĀ mĀjm v nejslunnĀjĀjĀ- partii zahrĀjdy, jsou to v zĀjsadĀ› stĀ™edomoĀ™skĀĀ bylinky a vĀvodĀ- jim fĀ-kovnĀ-k. DalĀjĀ- plochy, kde nejvĀ-c pobĀ½vĀjme, jsou vysypanĀĀ ĀjtĀ›pkou. Tyhle typy ploch se zalĀ›vat nemusĀ- a mihu je rok po roce rozĀjĀ™ovat a ustupovat od pĀ›stovĀjnĀ- rostlin nĀjroĀ•nĀ›jĀjĀ-ch na vĀjhu. Zeleninu typu rajĀ•at a salĀjtĀ› mĀ-Āeme koneĀ•nĀ› mĀ-t ve velkĀ½ch kvĀ›tinĀjĀ•Ā-ch, to se mi zdĀj dokonce Ā›spornĀ›jĀjĀ- na zĀjlivku, jelikoĀ¾ vĀjha se v nich celkem drĀ¾Ā-, zatĀ-mco ve volnĀĀ pĀ-dĀ›, nekoneĀ•nĀ› Ā¾Ā-znivĀĀ, se rychle rozplĀ½vĀj a mizĀ-...

Ale pĀ™ece jen mĀjm poĀ™Ājd jeĀjtĀ› zĀjhonky s jahodami, libeĀ•kem, rebarborou a dalĀjĀ-mi trvalkami, a v tom mĀjm nasĀjzeno pĀj hodnĀ› nĀjroĀ•nĀ½ch brukvovitĀ½ch rostlin jako je vytrvalĀj brokolice, Schwarzkohl (Ā•ernĀĀ zelĀ-, semĀ-nka jsem si dovezla z vĀ½letu do Bamberku), Tree cabbage (Ā•esacĀ- dva metry vysokĀj kapusta z Anglie Ā€“ to Ā•lovĀ›k prostĀ› musĀ-vyzkouĀjet)... takĀ¾e kaĀ¾dĀ½ veĀ•er pobĀ-hĀjm s hadicĀ- a konvemi a zhruba pĀ› hodiny aĀ¾ hodinu napĀjĀ-m zĀjhonky vodou.

SamozĀ™ejmĀ› se snaĀ¾Ā-m mulĀ•ovat. PosekanĀj kvĀ›tnovĀj trĀjva mi sice moc dlouho nevydrĀ¾ela a slunĀ-Ā•ko ji speklo do nepatrnĀ½ch suchĀ½ch vĀjkĀĀnek neposkytujĀ-cĀ-ch pĀ-dĀ› mnoho ochrany, ale nĀjĀj pan pokryvĀ• odĀ™Ā-zl obĀ™Ā- vĀ›tev z naĀĀ- starĀĀ douglasky Ā€“ jelikoĀ¾ ohroĀ¾ovala stĀ™echu Ā€“ a tĀ-m pĀjdem jsem zĀ-skala opravdu hodnĀ› chvojĀ- na mulĀ•ovĀjnĀ-, kterĀĀ uĀ¾ je na zĀjhonech opravdu znĀjt. DalĀjĀ- zdroje vĀ›tviĀ•ek s listĀ-m mĀjm z keĀ™Ā, kterĀĀ ĀjpatnĀ› snĀjĀjĀ- sucho, optimisticky vyhnaly novĀĀ vĀ›tve a Ājlahouny, ale teĀ• vadnou a

hnědnou â€“ takâ¼e redukuju jejich listovĀ-, uĀjmikĀjvĀjm vĀtviĀky a zase mulĀuju: to se tĀĀkĀj hlavnĀ klokoĀe (kterĀĀ v pĀTMĀ-rodĀ) roste ve vlhkĀĀch hĀjjĀ-ch) a zimovzdornĀho kiwi. A koneĀnĀ mĀjm jeden tamaryĀjek, kterĀĀ pĀstuju zĀjmĀrnĀ na mulĀ. â€“ kaĀdĀĀm rokem ho kopicuju.
klokoĀĀ-

K tomu jeĀjtĀ prĀjvĀ teĀ. pĀTMĀidĀjvĀjm poslednĀ- metodu: mĀsto kapkovĀĀ zĀjvlahy (kterou si v naĀĀ- dĀĀungloidnĀ- pĀTMĀ-rodnĀ- zahrĀdce moc neumĀ-m pĀTMĀedstavit, a taky mi vadĀ- to vĀjnĀnĀ- vody pod tlakem rovnou z kohoutku) si postupnĀ poĀTMĀizuju zavlaĀovacĀ- kvĀtinĀĀe, ve kterĀĀch zalepĀ-m dĀrku, zakopu je do zemĀ, naliju do nich vodu a pĀTMĀikryju miskou... a pozoruju, jak se z nich voda pomalu vsĀkĀjvĀj do okolnĀ- pĀdy. Tedy jĀj vĀ-m, Ā¼e existujĀ- speciĀlnĀ- nĀjdooby typu olla, jsou krĀjsnĀĀ a pĀTMĀipomĀ-najĀ- amfory, ale nepĀTMĀijdou mi pro mĀĀ ĀĀely zrovna praktickĀĀ â€“ nĀjak mi vadĀ-, Ā¼e do nich nenĀ- vidĀt, na zimu by se mĀly vyndavat a pĀTMĀi vĀtĀjĀ-m poĀtu se dost prodraĀĀ-. Je fakt, Ā¼e nĀkterĀĀ kvĀtinĀĀe (v zĀjvislosti na materiĀjlu) odmĀ-tajĀ- prosakovat, a tak experimentuju s tĀ-m, Ā¼e dĀrku naspodu nezalepĀ-m ĀĀplnĀ, ale nechĀjm tam nepatrnĀĀ otvĀrek pro vodu.

Tohle vĀjecho dohromady trochu pomĀjhĀj udrĀ¼et zahrĀjdu pĀTMĀi ĀĀivotĀ) a zĀjroveĀ^ nevyplĀĀtvat na zĀjlivku pĀTMĀ-liĀj mnoho pitnĀĀ vody, ale co je to platnĀĀ, na porostech je znĀjt â€žzaraĀenĀĀ rĀst a vĀĀvojĀœ. NehledĀ na trĀjvnĀ-k, kterĀĀ nechĀjvĀjm zeĀĀloutnout, jelikoĀĀ uĀĀ vĀ-m, Ā¼e se dokĀjĀ¼e pomĀrnĀj rychle vzpamatovat.

SamozĀTMĀejmĀ to neznamenĀj, Ā¼e bych se s klimatickĀĀmi zmĀnami smĀ-ĀTMĀila. Naopak kvĀli nim docela panikaĀTMĀ-m - staĀil by malĀĀ posun k jeĀjtĀ tropiĀtĀjĀjĀ-mu a vĀ-c pouĀjtnĀ-mu poĀasĀ- a ĀĀplnĀ vĀjechny snahy o pĀTMĀizpĀ-sobovĀjnĀ- by rĀjzem byly k niĀemu... nenĀ- nic tĀĀkĀĀho popustit uzdu sci-fi fantazĀ-rovĀjnĀ- o tom, Ā¼e to, co kolem sebe teĀ pozorujeme, je jen Āvod k dystopii, kdy se voda z naĀjich konĀin vytratĀ- docela, zmizĀ- i z vodovodĀ, krajina se zmĀnĀ- v polopouĀjĀ, kde pĀTMĀeĀĀijĀ- jen nejhouĀevnatĀjĀjĀ- druhy, nejodolnĀjĀjĀ- k suchu, jejĀ-m obyvatelĀm nezbyde neĀ¼ zvednout kotvy a pokouĀjet se migrovat kamkoli, kde voda jeĀjtĀ bude... jenomĀ¼e penĀ-ze a vĀci ztratĀ- hodnotu a nastane boj o holĀĀ ĀĀivot...

Naopak pro mĀ zaĀĀ-nĀj bĀĀt tĀĀkĀĀ na podobnĀĀ vize poĀTMĀjĀd nemyslet.

Eva
HauserovĀj